

คู่มือการปฏิบัติงาน

นักพัฒนาชุมชน

ขั้นตอนการรับลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ขั้นตอนการรับลงทะเบียนรับเงินเบี้ยความพิการ

ขั้นตอนการรับลงทะเบียนรับเงินสงเคราะห์ผู้ว่างเอดส์

องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย

อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

คำนำ

งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย มีบทบาทหน้าที่ในการ จัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในเขตตำบลมะรุ่ย และส่งเสริมคุณภาพ ชีวิต ให้กับบุคคลเหล่านี้รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการรับลงทะเบียนผู้สูงอายุเพื่อรับเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุการลงทะเบียนคนพิการเพื่อรับเงินเบี้ยความพิการ และรับคำร้องผู้ป่วยเอดส์ เพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์รวมทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ให้กับบุคคลดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การ จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การ จ่ายเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓

ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการขอรับบริการในเรื่อง ดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย จึงได้จัดทำคู่มือการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ การยื่นคำร้องเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึง สิทธิพึงได้รับ รวมทั้งทราบแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคล ดังกล่าวและประชาชนที่มาขอรับบริการต่อไป

งานพัฒนาชุมชน
สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย

คู่มือการปฏิบัติงาน

นักพัฒนาชุมชน

นักพัฒนาชุมชน มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และสันตนาการ การอนามัยและสุขภาพ การปกครองท้องถิ่นและความเจริญ ด้านอื่น ๆ โดยเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือประชาชนใน ท้องถิ่นทุกด้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

นักพัฒนาชุมชนระดับปฏิบัติการ ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้นที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทางวิชาการในการทำงานปฏิบัติงานด้านวิชาการพัฒนาชุมชน ภายใต้การกำกับ แนะนำตรวจสอบ และ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์วิจัยด้านพัฒนาชุมชน เพื่อจัดทำแผนงาน สนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนใน ชุมชนประเภทต่าง ๆ รวมถึงแสวงหาและพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายองค์กร ประชาชน

๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์วิจัยด้านพัฒนาชุมชน เพื่อกำหนดมาตรการและกลไกในการพัฒนาและส่งเสริม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร จัดการชุมชน ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็ง สมดุลและมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก รวมทั้งในการพัฒนารูปแบบ วิธีการพัฒนาชุมชนให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่

๑.๓ ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาชุมชน เพื่อหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑.๔ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาชุมชน และระบบ สารสนเทศชุมชน เพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน ตลอดจนกำหนดแนวทางหรือวางแผนการพัฒนาในทุกระดับ

๑.๕ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสร้างความสมดุล ในการพัฒนาชุมชน และความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก น าไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน อย่าง ยั่งยืน

๑.๖ กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ชี้วัดด้านพัฒนาชุมชน เพื่อให้มีเกณฑ์ชี้วัดด้านพัฒนาชุมชนที่ถูกต้อง เหมาะสม ได้มาตรฐาน

๑.๗ ส่งเสริมและดำเนินการด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนเพื่อสร้างและพัฒนา ระบบการจัดการความรู้ของชุมชน

๑.๘ ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ ประชาชนในชุมชนสามารถจัดทำแผนชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ ตัดสินใจ และดำเนินการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหา ความต้องการของตนเอง และชุมชนได้ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

ขั้นตอนการลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย ดำเนินการจัดให้มีการลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รายใหม่ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต อบต.มะรุ่ย (ตามทะเบียนบ้าน)
- (๓) เป็นผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป
- (๔) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใด จากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘

กรณีผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่แล้ว และได้ย้ายที่อยู่จะต้องลงทะเบียน ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ทันที นับตั้งแต่วันที่ย้าย หรือภายในเดือน พฤศจิกายนของปีนั้น เพื่อให้ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้รับสิทธิต่อเนื่อง (กรณีย้ายที่อยู่ใหม่)

๒. ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้ผู้มีสิทธิลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยมีหลักฐานหรือเอกสารที่ต้องเตรียมมา ดังนี้

(๑) บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง หรือหากไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องมีการมีบัตรหรือเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานรัฐที่มีรูปถ่าย

(๒) ทะเบียนบ้าน

(๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร

๓. การให้ผู้อื่นมาดำเนินเรื่องแทนผู้สูงอายุจะต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้

(๑) หนังสือมอบอำนาจ ขอรับได้ที่ อบต.มะรุ่ย

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้สูงอายุ (ผู้มอบ อำนาจ) และของผู้ที่มาดำเนินเรื่องแทน (ผู้รับอำนาจ) อย่างละ ๑ ฉบับ

(๓) สำเนาทั้ง ๔ ฉบับ จะต้องมีการเซ็นรับรองสำเนาถูกต้องให้เรียบร้อย ได้แก่

(๓.๑) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ

(๓.๒) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับอำนาจ

๔. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

(๑) ตาย

(๒) ขาดคุณสมบัติ

(๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ขั้นตอนการลงทะเบียนรับเงินเบี้ยความพิการ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย ดำเนินการจัดให้มีการลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงิน เบี้ยความพิการรายใหม่ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต อบต.มะรุ่ย (ตามทะเบียนบ้าน)
- (๓) มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ของรัฐ

กรณีผู้พิการได้รับเบี้ยความพิการอยู่แล้วและได้ย้ายที่อยู่จะต้องลงทะเบียน ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ทันที เพื่อให้ผู้พิการที่รับเบี้ยความพิการ ได้รับสิทธิต่อเนื่อง (กรณีย้ายที่อยู่ใหม่)

๒. หลักฐานหรือเอกสารที่ต้องเตรียมมา ดังนี้

- (๑) บัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๒) บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง หรือหากไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องมีการออกเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานรัฐที่มีรูปถ่าย
- (๓) ทะเบียนบ้านตัวจริง
- (๔) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารตัวจริงที่เป็นประเภทออมทรัพย์

๓. การให้ผู้อื่นมาดำเนินการเรื่องแทนผู้สูงอายุจะต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้

- (๑) หนังสือมอบอำนาจ ขอรับได้ที่ อบต.มะรุ่ย
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้พิการ(ผู้มอบอำนาจ) และของผู้ที่มาดำเนินการเรื่องแทน (ผู้รับอำนาจ) อย่างละ ๑ ฉบับ
- (๓) สำเนาทั้ง ๔ ฉบับ จะต้องมีการเซ็นรับรองสำเนาถูกต้องให้เรียบร้อย ได้แก่
  - (๓.๑) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ
  - (๓.๒) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับอำนาจ

๔. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยความพิการ

- (๑) ตาย
- (๒) ขาดคุณสมบัติ
- (๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยความพิการเป็นหนังสือต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการ

๕. การต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ การดำเนินการต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ สามารถต่อได้ที่สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพังงา (ศาลากลางจังหวัด) โดยใช้เอกสารดังต่อไปนี้

๑. ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล เพื่อวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ
๒. รูปถ่าย ขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๑ รูป
๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ จำนวน ๑ ฉบับ

๔. หลักฐานผู้ดูแลคนพิการมีผู้ดูแล ใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และ สำเนาทะเบียนบ้าน
อย่างละ ๑ ฉบับ

๖. กรณีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมาติดต่อ ขอต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้นำ
หลักฐานตามข้อ ๓-๔ มาด้วย การเปลี่ยนผู้ดูแลคนพิการ การดำเนินการเปลี่ยนผู้ดูแลคนพิการ สามารถติดต่อได้
ที่ สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัดพังงา (ศาลากลางจังหวัด) โดยใช้เอกสารดังต่อไปนี้

(๖.๑) สมุดหรือบัตรประจำตัวคนพิการเล่มเดิม

(๖.๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ ๑ ฉบับ

(๖.๓) หลักฐานผู้ดูแลคนพิการคนเดิม ใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียน
บ้าน อย่างละ ๑ ฉบับ

(๖.๔) หลักฐานผู้ดูแลคนพิการคนใหม่ ใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียน
บ้าน อย่างละ ๑ ฉบับ

(๖.๕) หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ

(๖.๖) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการของผู้รับรอง จำนวน ๑ ฉบับ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต.
หรือ ข้าราชการ ระดับ ๓ ขึ้นไป)

ขั้นตอนการรับลงทะเบียนรับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมะรุ่ย ดำเนินการจัดให้มีการลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงิน สงเคราะห์รายใหม่ ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต อบต.มะรุ่ย (ตามทะเบียนบ้าน)
- (๓) มีใบรับรองแพทย์ซึ่งออกให้โดย สถานพยาบาลของรัฐ ยืนยันว่าป่วยเป็นโรคเอดส์จริง
- (๔) ไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ของรัฐ

กรณีผู้ป่วยเอดส์ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์อยู่แล้วและได้ย้ายที่อยู่ จะต้องลงทะเบียน ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ทันที นับตั้งแต่วันที่ย้าย เพื่อให้ผู้ป่วยเอดส์ ที่รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ ได้รับสิทธิต่อเนื่อง (กรณีย้ายที่อยู่ใหม่)

๒. หลักฐานหรือเอกสารที่ต้องเตรียมมา ดังนี้

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง หรือหากไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องมียบัตรหรือเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานรัฐที่มีรูปถ่าย
- (๒) ทะเบียนบ้านตัวจริง
- (๓) มีใบรับรองแพทย์ซึ่งออกให้โดย สถานพยาบาลของรัฐยืนยันว่าป่วยเป็นโรคเอดส์จริง
- (๔) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารตัวจริง ที่เป็นประเภทออมทรัพย์ และถ่ายสำเนา มา ๑ ฉบับ

๓. การให้ผู้อื่นมาดำเนินเรื่องแทนผู้ป่วยเอดส์ จะต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้

- (๑) หนังสือมอบอำนาจ ขอรับได้ที่ อบต.มะรุ่ย
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้ป่วยเอดส์ (ผู้มอบอำนาจ) และของผู้ที่มาดำเนินเรื่องแทน (ผู้รับอำนาจ) อย่างละ ๑ ฉบับ
- (๓) สำเนาทั้ง ๔ ฉบับ จะต้องมีการเซ็นรับรองสำเนาถูกต้องให้เรียบร้อย ได้แก่
  - (๓.๑) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ
  - (๓.๒) ประจําตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับอำนาจ

๔. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

- (๑) ตาย
- (๒) ขาดคุณสมบัติ
- (๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์เป็นหนังสือต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

ใบรับรองแพทย์ จะต้องระบุว่าป่วยเป็น **โรคเอดส์/AIDS** เท่านั้น
หากระบุว่าป่วยเป็น HIV หรือ ภูมิคุ้มกันบกพร่อง
จะไม่เข้าหลักเกณฑ์การรับเงินสงเคราะห์